

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบรรจุแต่งตั้งและทะเบียนประวัติ โทร.๐๒-๖๑๘๒๓๒๓ ต่อ ๑๓๐๕
ที่ นร ๐๒๐๓.๐๔/ ทท.ร.๒ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง เครื่องแบบปกติของพนักงานราชการในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์

เรียน อปส. ผ่าน รปส. (นายประวิณ พัฒนะพงษ์)

เพื่อโปรดพิจารณา/ลงนาม

ข้อเท็จจริง

๑. การแต่งเครื่องแบบของพนักงานราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒ กำหนดว่าการแต่งกายและเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด และเครื่องแบบพิธีการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการกำหนด

๒. ตามประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดให้พนักงานราชการมีเครื่องแบบพิธีการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยกำหนดเครื่องแบบพิธีการของพนักงานราชการให้ใช้เครื่องแบบพิธีการในลักษณะอย่างเดียวกันกับลูกจ้างประจำ และให้ใช้อินทรนุประดับเครื่องแบบพิธีการให้ใช้ดอกพิกุลสีทองประดับบนอินทรนุพื้นสีดำ ตามแบบท้ายประกาศ

ข้อพิจารณา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๒ กำหนดว่าการแต่งกายและเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด และเครื่องแบบพิธีการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการกำหนดให้ใช้เครื่องแบบพิธีการในลักษณะอย่างเดียวกันกับลูกจ้างประจำ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและถือปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว จึงเห็นสมควรกำหนดเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์สำหรับใช้แต่งในการปฏิบัติงาน ตามประกาศแนบท้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบกรุณาลงนามในประกาศฯ ที่แนบมาพร้อมนี้จะขอขอบคุณยิ่ง

ลงนามแล้ว

(นายกิตติศักดิ์ หาญกล้า)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

(นายอภิรักษ์ จันทรวงศ์)

อปส.

(นายประวิณ พัฒนะพงษ์)

รปส.

ร.อ.อภัย กษ.

วันที่ ๒๘ พ.ย. ๒๕๕๗

๒๘ พ.ย. ๒๕๕๗

๒๗ พ.ย. ๒๕๕๗

อปส. (นายอภิรักษ์ จันทรวงศ์)

๒๗ พ.ย. ๒๕๕๗

๒๗ พ.ย. ๒๕๕๗

๔๔๔๖

อำนาจที่สกต

ที่ แร ๐๒๐๓.๐๕/๑๓๕๕๑

เรียน ผอ.สำนัก, ผชช., ผอ.กอง และหัวหน้าหน่วยงาน

เพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่
ในสังกัดได้ทราบโดยทั่วกัน

๒๕

(นายกิตติศักดิ์ หาญกล้า)

อกจ.

๑๑ ธ.ค. ๒๕๕๕

สำเนา

ประกาศกรมประชาสัมพันธ์

เรื่อง เครื่องแบบปกติของพนักงานราชการ ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้พนักงานราชการมีเครื่องแบบสำหรับใช้แต่งในการปฏิบัติงานเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ ดังนี้

ข้อ ๑ เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

๑.๑ หมวก

๑.๑.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ คือ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีประเภทสีกากี กะบังหน้า ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีดำที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนก ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีประเภทสีกากี หน้าหมวก ติดตราครุฑพ่าห์ทำด้วยโลหะสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลือง สูง ๔.๕ เซนติเมตร

๑.๑.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้หมวกอนุโลมตามหมวกของ พนักงานราชการชาย แบบที่ ๒ แต่พับปีก

พนักงานราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะ สีประเภทสีกากีหรือสีกลมกลืนกับเสื้อ กระโปรง หรือกางเกง โดยให้คลุมศีรษะ ทั้งหมดยกเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะด้านข้างยาวถึงบ่า ด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอก ขอบผ้าคลุมเย็บเรียบ ในกรณีที่มีการสวมหมวกให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

๑.๒ เสื้อ

๑.๒.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้เสื้อคอพับสีประเภทสีกากีแขนยาว รัดข้อมือมีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้น ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีสาบติดตามแนวอกเสื้อ ๕ ดุม ระยะห่างกันพอควร มีกระเป๋ายึดติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าสีมีแถบอยู่ตรงกลาง ตามทางตั้งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋ารูปมลายากลางแหลม หรือเป็นกระเป๋าสีไม่มีแถบ กลางกระเป๋และใบปกกระเป๋เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมกระเป๋และมุมปกกระเป๋เป็นรูปตัดพองาม ที่ปากกระเป๋ทั้งสองข้างติดดุมข้างละหนึ่งดุมสำหรับขัดใบปกกระเป๋ ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทราวุธเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของบ่าเย็บติด

กับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ

คุมที่ใช้กับเสื้อเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัตถุหรือโลหะสีเดียวกับเสื้อ
๑.๒.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้เสื้อได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบเสื้อของพนักงานราชการชาย

แบบที่ ๒ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีประเภทสีกากี สีเดียวกับ

กระโปรงหรือกางเกง แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ผ่าอกตลอด ติดคุมทำด้วยวัตถุสีเดียวกับเสื้อ ๓ คุม ต่อด้านหน้าและด้านหลังยาวตามตัว มีกระเป๋าส่งข้างละ ๑ กระเป๋า เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีโบปกกระเป๋า ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอแบะทั้งสองข้าง

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะประดับแพรแถบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้ายก็ได้

๑.๓ อินทราวุธ ให้ใช้อินทราวุธอ่อน มีเครื่องหมายบนอินทราวุธดังนี้

๑.๓.๑ พนักงานราชการทั่วไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ

๑.๓.๒ พนักงานราชการพิเศษ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ

แถบบ้างกล่าวให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบบ้างให้ติดตามขวางที่ต้นอินทราวุธแถบบ้างห่างจากต้นอินทราวุธ ๕ มิลลิเมตร และแถบบ้างต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร ทั้งนี้ตามแบบท้ายประกาศนี้

๑.๔ กางเกง กระโปรง

๑.๔.๑ พนักงานราชการชายให้ใช้กางเกงขายาวสีประเภทสีกากี ไม่พับปลายขา

๑.๔.๒ พนักงานราชการหญิงให้ใช้กระโปรงสีประเภทสีกากี ยาวปิดเข่าหรือกางเกงขายาวสีประเภทสีกากี ไม่พับปลายขา

พนักงานราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้กระโปรงจะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้

๑.๕ เข็มขัด

๑.๕.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน มีรูปครุฑนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง

๑.๕.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้เข็มขัด ๒ แบบ

แบบที่ ๑ ใช้คาดทับขอบกระโปรง โดยใช้เข็มขัดอนุโลมตามแบบพนักงานราชการชาย

แบบที่ ๒ ใช้คาดทับเสื้อ โดยใช้เข็มขัดผ้าสีประเภทสีกากีสีเดียวกับสีเสื้อ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร หัวสี่เหลี่ยมหุ้มผ้า

๑.๖ รองเท้า ถุงเท้า

๑.๖.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้รองเท้านุ่มส้นหรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ แบบเรียบไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีดำ

๑.๖.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้รองเท้านุ่มส้นหรือรัดส้น ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

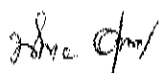
๑.๗ เครื่องหมายแสดงสังกัด ให้มีเครื่องหมายแสดงสังกัดของสำนักนายกรัฐมนตรี ทำด้วยโลหะโปร่งสีทองไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร ติดที่คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง เป็นรูป ตราราชสีห์คชสีห์รักษารัฐธรรมนุญ

๑.๘ ป้ายชื่อและตำแหน่ง ให้ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งด้วยตัวหนังสือ สีขาวบนป้ายชื่อพื้นสีดำ ขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร และให้ติดที่อกเสื้อ เบื้องบนด้านขวา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(ลงชื่อ) อภินันท์ จันทรังษี
(นายอภินันท์ จันทรังษี)
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวนิตยา อุ่นเสรี)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

นิตยา/ร่าง/พิมพ์/ทาน

แบบอินทรรูแนบท้าย
ประกาศกรมประชาสัมพันธ์
เรื่อง เครื่องแบบปกติของพนักงานราชการ
ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์

พนักงานราชการทั่วไป

พนักงานราชการพิเศษ

อินทรรู ให้ใช้อินทรรูอ่อน มีเครื่องหมายบนอินทรรูดังนี้

๑. พนักงานราชการทั่วไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ

๒. พนักงานราชการพิเศษ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ

แถบดีงกล่าวให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบดีให้ติดตามขวางที่ต้นอินทรรู
แถบดีแรกห่างจากต้นอินทรรู ๕ มิลลิเมตร และแถบดีต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

เครื่องแบบปฏิบัติงานและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของพนักงานราชการ

เครื่องแบบ/เครื่องหมาย	พนักงานราชการชาย	พนักงานราชการหญิง
หมวก	<u>แบบที่ ๑</u> - หมวกทรงหม้อตาลสีประเภท สีกากี้ กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียม หนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียม หนังสีดำ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีดำที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนก ทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๖.๕ เซนติเมตร <u>แบบที่ ๒</u> - หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีประเภท สีกากี้ หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ทำด้วย โลหะสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือไหมสี เหลือง สูง ๔.๕ เซนติเมตร	ใช้หมวกอนุโลมตามหมวกของ พนักงานราชการชาย แบบที่ ๒ แต่ พับปีก พนักงานราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุม ศีรษะสีประเภทสีกากี้หรือสีกลมกลืน กับเสื้อ กระโปรง หรือกางเกง โดย ให้คลุมศีรษะ ทั้งหมดยกเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะด้านข้างยาวถึงบ่า ด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอกขอบผ้า คลุมเย็บเรียบ ในกรณีที่มีการสวม หมวกให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ
เสื้อ	-เสื้อสีกากี้คอพับ แขนยาวรัดข้อมือมีดุม ที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้น -ตัวเสื้อผ่าอกตลอด -มีสายติดดุมตามแนวอกเสื้อ ๕ ดุม -มีกระเป๋ายึดติดที่หน้าอก เสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า -กระเป๋าสีเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามทาง ดิ่งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋า รูปมนชายกลางแหลม -หรือเป็นกระเป๋าสีชนิดไม่มีแถบกลาง กระเป๋าและใบปกกระเป๋าเป็นรูป สีเหลี่ยมผืนผ้า มุมกระเป๋าและมุมปก กระเป๋าเป็นรูปตัดพองาม -ที่ปากกระเป๋าทั้งสองข้างติดดุมข้างละ หนึ่งดุมสำหรับขัดใบปกกระเป๋า	<u>แบบที่ ๑</u> - อนุโลมตามแบบเสื้อของ พนักงานราชการชาย <u>แบบที่ ๒</u> - เสื้อคอแบบปลอยเอวสีประเภท สีกากี้ สีเดียวกับกระโปรงหรือ กางเกง แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ผ่าอกตลอด ติดดุมทำด้วยวัสดุสี เดียวกับเสื้อ ๓ ดุม ต่อด้านหน้าและ ด้านหลังยาวตามตัว มีกระเป๋าส่ง ข้างละ ๑ กระเป๋า เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า ติดเครื่องหมาย แสดงสังกัดที่ปกคอแบบทั้งสองข้าง

กางเกง/กระโปรง	-กางเกงขายาวสีประเภทสีกาก็ ไม่พับปลายขา -กระโปรงสีประเภทสีกาก็ ยาวปิดเข่า -หรือกางเกงขายาวสีประเภทสีกาก็ ไม่พับปลายขา -พนักงานราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้กระโปรงจะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้
อินทรี	-อินทรีอ่อน -เครื่องหมายบนอินทรีแถบสีเหลืองหรือสีทอง - พนักงานราชการทั่วไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ - พนักงานราชการพิเศษ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ ระดับอินทรีสีเดียวกับเสื้อที่ไหล่เสื้อ ยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อ เนื้อบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดมุมติดกับตัวเสื้อ
เข็มขัด	ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีกาก็ หัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน มีรูปครุฑนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง <u>แบบที่ ๑</u> ใช้คาดทับขอบกระโปรง โดยใช้เข็มขัดอนุโลมตามแบบพนักงานราชการชาย <u>แบบที่ ๒</u> ใช้คาดทับเสื้อ โดยใช้เข็มขัดผ้าสีประเภทสีกาก็สีเดียวกับสีเสื้อ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร หัวสี่เหลี่ยมหุ้มผ้า
รองเท้า/ถุงเท้า	รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ แบบเรียบไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีดำ รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้น ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร
เครื่องหมายแสดงสังกัด	เครื่องหมายแสดงสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี รูปตราราชสีห์คชสีห์รักษารัฐธรรมนูญ ติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง
แพรแถบย่อเครื่องราชฯ	ประดับที่อกเสื้อด้านซ้าย กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ป้ายชื่อและตำแหน่ง	ระบุชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งด้วยตัวหนังสือ สีขาวบนป้ายชื่อพื้นสีดำ ขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร และให้ติดที่อกเสื้อเบื้องบนด้านขวา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยพนักงานราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีการปรับปรุงกระบวนการจ้างงานภาครัฐในส่วนของลูกจ้างของส่วนราชการให้มีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการใช้กำลังคนภาครัฐ และให้การปฏิบัติราชการมีความคล่องตัวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยสอดคล้องตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คณะรัฐมนตรีจึงเห็นสมควรให้มีการจ้างพนักงานราชการสำหรับการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐที่มีฐานะเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ราชการส่วนท้องถิ่น

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีฐานะเป็นส่วนราชการ และผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างพนักงานราชการ

“พนักงานราชการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างโดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น

“สัญญาจ้าง” หมายความว่า สัญญาจ้างพนักงานราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือเป็นข้อห้ามในเรื่องใด ให้ถือว่าพนักงานราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือต้องห้ามเช่นเดียวกับข้าราชการหรือลูกจ้างด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่เรื่องใดมีกำหนดไว้แล้วโดยเฉพาะในระเบียบนี้หรือตามเงื่อนไขของสัญญาจ้าง หรือเป็นกรณีที่ส่วนราชการประกาศกำหนดให้พนักงานราชการประเภทใดหรือตำแหน่งในกลุ่มงานลักษณะใด ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับข้าราชการหรือลูกจ้างในบางเรื่องเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรอาจกำหนดแนวทางการดำเนินการตามวรรคหนึ่งเพื่อเป็นมาตรฐานทั่วไปให้ส่วนราชการปฏิบัติก็ได้

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

พนักงานราชการ

ข้อ ๖ พนักงานราชการมีสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) พนักงานราชการทั่วไป ได้แก่ พนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเป็นงานประจำทั่วไปของส่วนราชการในด้านงานบริการ งานเทคนิค งานบริหารทั่วไป งานวิชาชีพเฉพาะ หรืองานเชี่ยวชาญเฉพาะ

(๒) พนักงานราชการพิเศษ ได้แก่ พนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะที่ต้องใช้ความรู้หรือความเชี่ยวชาญสูงมากเป็นพิเศษเพื่อปฏิบัติงานในเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นเฉพาะเรื่องของส่วนราชการ หรือมีความจำเป็นต้องใช้บุคคลในลักษณะดังกล่าว

ข้อ ๗ ในการกำหนดตำแหน่งของพนักงานราชการ ให้กำหนดตำแหน่งโดยจำแนกเป็นกลุ่มงานตามลักษณะงานและผลผลิตของงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) กลุ่มงานบริการ
- (๒) กลุ่มงานเทคนิค
- (๓) กลุ่มงานบริหารทั่วไป
- (๔) กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ
- (๕) กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ
- (๖) กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ

ในแต่ละกลุ่มงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีกลุ่มงานย่อยเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะงานของพนักงานราชการได้

การกำหนดให้พนักงานราชการประเภทใดมีตำแหน่งในกลุ่มงานใด และการกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะของกลุ่มงาน ให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการ

ส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างพนักงานราชการอาจกำหนดชื่อตำแหน่งในกลุ่มงานตามความเหมาะสมกับหน้าที่การปฏิบัติงานของพนักงานราชการที่จ้างได้

ข้อ ๘ ผู้ซึ่งจะได้รับการจ้างเป็นพนักงานราชการ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ

หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๘) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น

(๙) คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้ในประกาศการสรรหาหรือการเลือกสรรบุคคลเพื่อจ้างเป็นพนักงานราชการ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปเพื่อความจำเป็นหรือเหมาะสมกับภารกิจของส่วนราชการนั้น

ความใน (๑) ไม่ให้ใช้บังคับกับพนักงานราชการชาวต่างประเทศซึ่งส่วนราชการจำเป็นต้องจ้างตามข้อผูกพันหรือตามความจำเป็นของภารกิจของส่วนราชการ

ในกรณีให้เห็นสมควรคณะกรรมการอาจประกาศกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามเพิ่มขึ้น หรือกำหนดแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการในการจ้างพนักงานราชการเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการกำหนดให้มีพนักงานราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ ให้ส่วนราชการจัดทำกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเป็นระยะเวลาสี่ปี โดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการและแผนงบประมาณเชิงกลยุทธ์ ทั้งนี้ ตามแนวทางการจัดกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการที่คณะกรรมการกำหนด

กรอบอัตรากำลังพนักงานราชการของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง จะต้องเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักงานงบประมาณสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคคลตามความจำเป็นและสอดคล้องกับกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการดังกล่าว ทั้งนี้ การเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามประเภทรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ส่วนราชการอาจขอให้เปลี่ยนกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และแจ้งให้สำนักงานงบประมาณทราบ

ข้อ ๑๐ การสรรหาและการเลือกสรรบุคคลเพื่อจ้างเป็นพนักงานราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ส่วนราชการใดจะขอยกเว้นหรือเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสรรหาหรือการเลือกสรรตามที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้สามารถกระทำได้โดยทำความตกลงกับคณะกรรมการ

ข้อ ๑๑ การจ้างพนักงานราชการให้กระทำเป็นสัญญาจ้างไม่เกินคราวละสี่ปีหรือตามโครงการที่มีกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดไว้ โดยอาจมีการต่อสัญญาจ้างได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละส่วนราชการ

แบบสัญญาจ้างให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

การทำสัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้างกับผู้ได้รับการสรรหาหรือการเลือกสรรเป็นพนักงานราชการ

ข้อ ๑๒ การแต่งกายและเครื่องแบบปกติ ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด
เครื่องแบบพิธีการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๓ วันเวลาการทำงาน หรือวิธีการทำงานในกรณีที่ไม่ต้องอยู่ปฏิบัติงานประจำส่วนราชการ ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด ซึ่งอาจแตกต่างกันได้ตามหน้าที่ของพนักงานราชการในแต่ละตำแหน่ง โดยคำนึงถึงผลสำเร็จของงาน

หมวด ๒

ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์

ข้อ ๑๔ อัตราค่าตอบแทนของพนักงานราชการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ ส่วนราชการอาจกำหนดให้พนักงานราชการประเภทใดหรือตำแหน่งในกลุ่มงานใดได้รับสิทธิประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิเกี่ยวกับการลา
- (๒) สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนระหว่างลา
- (๓) สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลางาน
- (๔) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- (๕) ค่าเบี้ยประชุม
- (๖) สิทธิในการขอรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- (๗) การได้รับรถประจำตำแหน่ง
- (๘) สิทธิอื่น ๆ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์การได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด

ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดเกี่ยวกับการได้รับสิทธินั้นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่อัตราลูกจ้างประจำว่างลงและคณะกรรมการกำหนดเข้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐกำหนดให้จ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราว ส่วนราชการจะดำเนินการจ้างเป็นพนักงานราชการตามระเบียบนี้ได้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นไป หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่อัตราลูกจ้างประจำว่างลงระหว่างปี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งต้องยุบเลิกตำแหน่งนั้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ หากส่วนราชการยังมีความจำเป็นและไม่ใช้กรณีการจ้างเหมาบริการ ให้ขออนุมัติคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดให้เป็นพนักงานราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ
เรื่อง เครื่องแบบพิธีการของพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่ได้มีการกำหนดให้พนักงานราชการมีเครื่องแบบพิธีการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงสมควรกำหนดเครื่องแบบพิธีการ
ของพนักงานราชการเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
พนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ จึงกำหนดเครื่องแบบ
พิธีการของพนักงานราชการไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง
เครื่องแบบพิธีการของพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง เครื่องแบบ
พิธีการของพนักงานราชการ ตามประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๔ เครื่องแบบพิธีการของพนักงานราชการให้ใช้เครื่องแบบพิธีการในลักษณะ
อย่างเดียวกันกับลูกจ้างประจำ

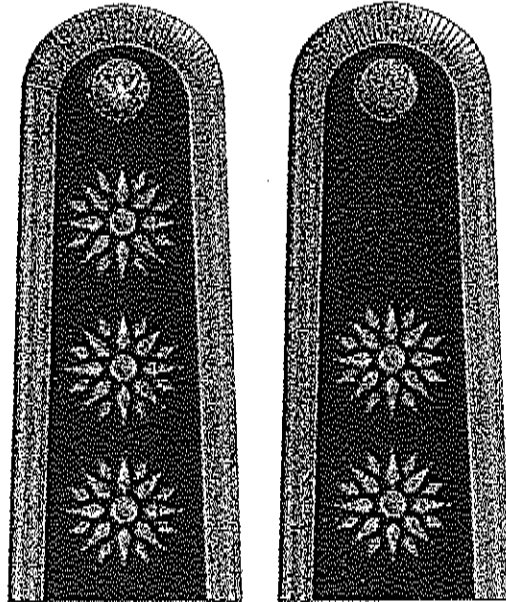
ข้อ ๕ อินทหรณุประดับเครื่องแบบพิธีการให้ใช้ตามแบบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายวีระชัย วีระเมธีกุล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการบริหารพนักงานราชการ

แบบพิเศษ

แบบทั่วไป

แบบอินทราฐูประดับเครื่องแบบพิธีการพนักงานราชการ

แนวความคิดในการออกแบบ

ได้ศึกษาชุดคติคุณมาใช้ในการออกแบบ ชุดคติคุณเป็นดอกไม้ใหญ่ๆ มีอาณานิ (จัดเป็นไม้มงคลชนิดหนึ่ง) ดอกมีขนาดเล็ก แต่มีกลิ่นหอมติดทนนาน จึงได้นำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ของพนักงานราชการซึ่งตำแหน่งพนักงานราชการก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบราชการไทย ผลงานที่พนักงานราชการสร้างขึ้นมีคุณค่าเทียบได้กับกลิ่นหอมของดอกพิกุลที่หอมจรจาย แม้ว่าดอกจะแห้งแล้วก็ยังมีกลิ่นหอม และผลงานเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยเจริญรุ่งเรือง

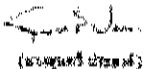
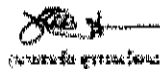
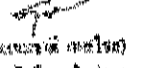
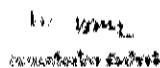
สีทอง ให้ความรู้สึกถึงความเจริญรุ่งเรือง

สีดำ ให้ความรู้สึก เข้มแข็งจริงจัง

ผู้ออกแบบ นายบัณฑิต ชัยธรรมา

กลุ่มงานศิลปประยุกต์ กลุ่มจิตรกรรม ศิลปะประยุกต์ และสายอดบัว
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐

	แบบ <u>อินทราฐูประดับเครื่องแบบพิธีการพนักงานราชการ</u>	
	ผู้จัดทำแบบ นายบัณฑิต ชัยธรรมา	ตำแหน่งผู้จัดทำ นายบัณฑิต ชัยธรรมา (นายบัณฑิต ชัยธรรมา) ๑๑ ก.ค. ๕๐
	หัวหน้ากลุ่มงาน ศป (นายบัณฑิต ชัยธรรมา)	ผอ. สสช. (นายบัณฑิต ชัยธรรมา)
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม	นายบัณฑิต (นายบัณฑิต ชัยธรรมา) (นายบัณฑิต ชัยธรรมา)	อธิบดี (นายบัณฑิต ชัยธรรมา)

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ฉบับที่ ๕๔ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นายกรัฐมนตรีออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ ๒.๑ ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

✕“(๑) หมวก

ข้าราชการชาย ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีทึบ กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีทึบ หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบ หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทอง สูง ๔.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการหญิง ให้ใช้หมวกได้ ๓ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากี สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีกากี หน้าหมวก ติดตราครุฑพ่าห์ปีกคั่นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสีกากี

แบบที่ ๓ หมวกหนีบสีกากี ด้านหน้ามีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเล็ก ๒ ดุม ติดซ้อนกัน มีตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกสูง ๔.๕ เซนติเมตร ติดที่ด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้าหมวกประมาณ ๔ เซนติเมตร

ข้าราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะสีประเภทสีกากี หรือสีกลมกลืนกับเสื้อ กระโปรง หรือกางเกง โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมดเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะ ด้านข้างยาวถึงบ่า ด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอก ขอบผ้าคลุมเย็บเรียบ ในกรณีที่มีการสวมหมวก ให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของ ๒.๑ ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

* “(๓) อินทรรณู ให้ใช้อินทรรณูอ่อนมีลายดังนี้

(ก) ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร และบนกึ่งกลางแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ให้ติดตราครุฑพ่าห์ ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๒.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม
ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน มีแถบกว้าง
๑ เซนติเมตร ๒ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

(ข) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ
ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง
และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู
๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัด
เส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร และบนกึ่งกลางแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ให้ติดตราครุฑพ่าห์
ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๒.๕ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
มีแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก
๑ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน
และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป มีแถบกว้าง
๑ เซนติเมตร ๓ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
ที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการไม่ถึง
๒ ปี มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ แถบบนขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน
๑ เซนติเมตร

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
ที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ ขมวดเป็นวงกลม ขนาดวัด
เส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

(ก) ข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นซึ่งไม่ได้กำหนดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

แถบบนอินทรีขนูให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบให้ติดตามขวางที่คั่นอินทรีขนู แถบแรกห่างจากคั่นอินทรีขนู ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร

การใช้เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรีขนู ให้ใช้กับเสื้อแบบที่ ๑ สำหรับข้าราชการชาย และแบบที่ ๑ แบบที่ ๒ และแบบที่ ๓ สำหรับข้าราชการหญิง

(๔) กางเกง กระโปรง

ข้าราชการชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีประเภทสีกาเกี๋ ไม่พับปลายขา

ข้าราชการหญิง ให้ใช้กางเกงหรือกระโปรงสีประเภทสีกาเกี๋ได้ ๕ แบบ

แบบที่ ๑ กางเกง อนุโลมตามแบบของข้าราชการชาย

แบบที่ ๒ กางเกงขายาว ขาดตรง ไม่มีลวดลาย ขอบกางเกงกว้างประมาณ ๑ นิ้ว มีหรือไม่มีกระเป๋าก็ได้ มีจีบด้านหน้าหรือด้านข้าง ไม่พับปลายขา

แบบที่ ๓ กระโปรงยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๔ กระโปรงมีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ ยาวครึ่งเข้า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๕ กระโปรงกางเกง แบบกางเกงยาวครึ่งเข้า มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีจีบกระทบด้านหน้าและด้านหลัง

ข้าราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้กระโปรง หรือกระโปรงกางเกง ตามแบบที่ ๓ แบบที่ ๔ หรือแบบที่ ๕ จะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ ๒.๒ ก. ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) หมวก

ข้าราชการชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีขาว หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ข้าราชการหญิง ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกเก็บทรงอ่อนพับปักสีขาว สายรัดคางสีทอง มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพันหมวกสีขาว หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ข้าราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะสีดำ โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมดเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะสอดไว้ในปกเสื้อคอพับทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ในกรณีที่มีการสวมหมวกให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของ ๒.๒ ก. ในข้อ ๒ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) อินทราชนู ให้มีอินทราชนูแข็ง กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสักหลาดสีดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทราชนูมีลายดังนี้

(ก) ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบปักคั่นสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทราชนู และให้มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร ปิดที่ฐานด้านล่างของอินทราชนู

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรี ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรี ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรี

(ข) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับพิเศษ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ ปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรี และให้มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร ปิดที่ฐานด้านล่างของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรี ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานที่รับราชการตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรี ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรี

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงานที่รับราชการไม่ถึง ๒ ปี มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ และปักด้ายสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ มีดอก ๑ ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทราวุธ

(ค) ข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นซึ่งไม่ได้กำหนดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ใช้เครื่องหมายตำแหน่งตามประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) กางเกง กระโปรง

ข้าราชการชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีขาวขาว ไม่พับปลายขา

ข้าราชการหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาว ตีเกล็ดด้านหน้า ๒ เกล็ด และด้านหลัง ๒ เกล็ด ขาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อยใช้กับแบบเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวขาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อยใช้กับแบบเสื้อคอป้าน

ข้าราชการหญิงมุสลิม กระโปรงทั้งสองแบบดังกล่าว จะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓ ของส่วนที่ ๑ แห่งกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนข้าราชการประเภทอื่น ๆ เว้นแต่ อินทราวุธของเครื่องแบบพิธีการทุกประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ให้มีเส้นลวดสีทอง ๒ เส้น พันกระสันติดที่ขอบริมแถบสีทองด้านนอก”

ข้อ ๖ ข้าราชการนอกประจำการผู้ใดมีสิทธิแต่งเครื่องแบบข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ กฎสำนักนายกรัฐมนตรีนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราวุธได้ตามเดิมต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ปรับปรุงระบบตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญ จากเดิมซึ่งจำแนกตำแหน่งตามระดับมาตรฐานกลาง ๑๑ ระดับ เป็นให้จำแนกตำแหน่งตามกลุ่มลักษณะงาน ๔ ประเภท จึงสมควรกำหนดอินทรรฐนุและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรฐนุของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนในพระองค์ให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ ประกอบกับสมควรกำหนดเครื่องแบบสำหรับข้าราชการพลเรือนหญิงมุสลิมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม จึงจำเป็นต้องออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีนี้

อินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูของข้าราชการพลเรือนสามัญที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้เปลี่ยนแปลงระบบจำแนกตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญใหม่จากเดิมที่มีการจัดระบบจำแนกตำแหน่งตามระดับมาตรฐานกลาง ๑๑ ระดับ (ระบบซี) เป็นการจัดระบบจำแนกตำแหน่งตามลักษณะของประเภทตำแหน่ง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้การใช้เครื่องหมายตำแหน่ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการแต่งเครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนสามัญต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งตามกฎหมายสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้กำหนดอินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูไว้แตกต่างกันตามระบบซี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ดำเนินการร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับใหม่ เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงอินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูให้สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ โดยยึดหลักให้คงรูปแบบเดิมให้มากที่สุด รวมทั้งให้คงสิทธิของผู้มีสิทธิใช้อินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูในระดับเดิมในระบบซีไว้ และแบ่งเฉพาะระดับตำแหน่งในแต่ละประเภท (ประเภททั่วไป วิชาการ อำนวยการ และบริหาร) ซึ่งระดับตำแหน่งในแต่ละประเภทที่เปลี่ยนแปลงจากระบบซีในระดับเดียวกัน ให้มีสิทธิใช้อินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูเหมือนกัน โดยปรากฏรูปแบบในการกำหนดอินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูในแต่ละระดับและประเภทตำแหน่ง ดังนี้

ประเภทตำแหน่ง				อินทรรูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรู	
ทั่วไป	วิชาการ	อำนาจการ	บริหาร	เครื่องแบบปฏิบัติราชการ	เครื่องแบบพิธีการ
ระดับทักษะพิเศษ	ระดับทรงคุณวุฒิ	ระดับสูง	ระดับสูง	๑ แถบใหญ่ ๑ แถบเล็กขมวด เพิ่มครุฑพ่าห์	ข้อชัยพฤกษ์ เพิ่มเส้นฐาน
	ระดับเชี่ยวชาญ		ระดับต้น		
ระดับอาวุโส	ระดับชำนาญการ-พิเศษ	ระดับต้น		๑ แถบใหญ่ ๑ แถบเล็กขมวด	ข้อชัยพฤกษ์
	ระดับชำนาญการ				
ระดับชำนาญงาน	ระดับปฏิบัติการ			๓ แถบเล็ก แถบบนขมวด	ข้อชัยพฤกษ์ มีดอก ๓ ดอก
ระดับปฏิบัติงาน				๒ แถบเล็ก แถบบนขมวด	
					

ขณะนี้นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๙๔ (พ.ศ. ๒๕๕๓) และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๔ ก เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญสามารถใช้เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรูที่แก้ไขเพิ่มเติมตามระดับตำแหน่งในแต่ละประเภทตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน

พุทธศักราช ๒๕๒๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๒๓ นายกรัฐมนตรีออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๑ ของกฎสำนักนายกรัฐมนตรีออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๒๓ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบทั่วไป

ข้อ ๑ เครื่องแบบข้าราชการประจำการทั่วไป ให้มี ๒ ชนิด คือ

๑.๑ เครื่องแบบปฏิบัติราชการ มี ๒ ประเภท

ก. เครื่องแบบสีทึบคอพับ

ข. เครื่องแบบสีทึบคอแบบ

แบบที่ ๒ หมวกเก็บทรงอ่อนพับปีกสักกั สายรัดคางสี่ทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีตุ้มโลหะสี่ทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก ติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คู่ ผ่าพื้นหมวกสักกั หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปกคั่นสี่ทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักกั

แบบที่ ๓ หมวกหนีบสักกั ด้านหน้ามีตุ้มโลหะสี่ทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก ๒ คู่ ติดซ้อนกัน มีตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกสูง ๔.๕ เซนติเมตร ติดที่ด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้าหมวกประมาณ ๔ เซนติเมตร

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

* (๒) เสือ

ข้าราชการชายให้ใช้เสือดั้ง ๒ แบบ

แบบที่ ๑ เสือคอพับสี่ประเภทสักกัแขนยาว รัศมีข้อมือ มีคมทข้อมือข้างละ ๑ คม หรือแขนสั้น มีกระเป๋ายับติดที่หน้าอกเสือข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าส้อมแถบอยู่ตรงกลางตามทางดิ่งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋ารูปนกชายกลางแหลม หรือเป็นกระเป๋าส้อมชนิดไม่มีแถบกลางกระเป๋าส้อมและใบปกกระเป๋ามีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีมุมกระเป๋าส้อมและมุมปกกระเป๋าส้อมเป็นรูปตัดพองาม ที่ปากกระเป๋าส้อมทั้งสองข้างติดคมข้างละหนึ่งคม สำหรับขัดใบปกกระเป๋าส้อม ติดเสือด้าอกตลอด มีสายกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดตามแนวอกเสือด้า ๕ คม ระยะห่างกันพอสมควร และติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสือด้าหน้าทั้งสอง

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๔๖ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มิถุนายน ๒๕๒๓

ข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรีบนสัเดียวกับเสื้อยาวตามความยาวของบ่าเย็บ
ติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง
๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดมุมติดกับตัวเสื้อ

ในโอกาสไปงานพิธี ให้ใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกผ้า
พันคอสีดำเงนกลาส์สอดชายผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อภายใต้เข็มขัดสอง

แบบที่ ๒ เสื้อคอแหลมปล่อยเอว แบบคอตัน
สัประเภทสีกากีแขนสั้น ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีดุมทอกเสื้อ ๔ ดุม มีกระเป๋
เย็บติดภายนอกเป็นกระเป๋ายาวและล่างอย่างละสองกระเป๋ กระเป๋ายาวมี
ในปกมนชายกลางแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป๋
ทางตั้ง กระเป๋าล่างเป็นกระเป๋ายาวมีในปกรูปตัด ที่ฝากระเป๋ทั้งสองกระเป๋
ติดมุมข้างละ ๑ ดุม สำหรับขัดกับในปกกระเป๋ ที่เอวด้านหลังคาดด้วย
ผ้าสัเดียวกับเสื้อขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ชายเสื้อทัดเชือกกลางหลังเปิด
ไว้ถึงผ้าคาดเอว ติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง
ให้ใช้เสื้อแบบที่ ๒ แทนเสื้อแบบที่ ๑ ในโอกาส

อันควร

ดุมที่ใช้กับเสื้อทั้งสองแบบมีลักษณะเป็นรูปกลมแบน
ทำด้วยวัสดุสัเดียวกับเสื้อ

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับ
แพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋ายาวซ้าย

ข้าราชการหญิง ให้ใช้เสื้อได้ ๔ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบเสื้อของข้าราชการชาย

แบบที่ ๒ เสื้อคอพับสี่ประเภทสีกากี สีส่อนกว่า

กระโปรงหรือสื้เดียวกับกระโปรง ผ่าอกตลอดตัวเสื้อ มีส้นกว้างประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร แขนยาวรัดข้อมือ ขอบปลายแขนกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร หรือแขนสั้น แขนข้อศอกเล็กน้อยคล้าย กว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร เดินตัวด้านหน้าเสื้อต่อจากเส้นผ่า มีตะเข็บผ่านกลางอก ยาวตลอดตัวทั้งสองด้าน มัดม ๕ ซม. ด้านหลังจากเส้นคอผ่าหลัง มีตะเข็บ ผ่านตามตัวเสื้อทั้งสองด้านเช่นเดียวกับด้านหน้า ติดเครื่องหมายสังกัด ทับปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้าง จากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดติดกับตัวเสื้อ การสวมเสื้อชายเสื้อไว้ในขอบกระโปรง

แบบที่ ๓ เสื้อคอพับปล่อยเวย สี่ประเภทสีกากี

สื้เดียวกับกระโปรงหรือกางเกง ผ่าอกตลอดตัวเสื้อ ไม่มีส้น ด้านหน้า มีกุดตามส้น มัดม ๔ ซม. แขนยาวหรือแขนสั้น ตบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร มีกุดหน้าหลังเช่นเดียวกับแบบที่ ๒ และมีเส้นแนวตะเข็บ เช่นเดียวกับแบบที่ ๒ ทงหน้าหลัง ความยาวของเสื้อให้คลุมสะโพก พองาม ติดเครื่องหมายสังกัดทับปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อ ประดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อ

เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มิถุนายน ๒๕๒๓

เหนือบาททั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร
ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคมติดกับตัวเสื้อ

แบบที่ ๔ เสื้อคอเบาะปล่อยเอว สัปรดเส้าก่า
เส้าเดียวกับกระโปรงหรือกางเกง ผ่าอกตลอดตัวเสื้อ ไม่มีสาย แขนยาว
จรดข้อมือหรือแขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย คลบชายกว้างประมาณ ๕
เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นแถวตามสาย คม ๓ คม ต่อด้านหน้าและด้านหลัง
ยาวตามตัว ติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเบาะทั้งสองข้าง และมีกระเป๋าลำ
ล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าสี่เหลี่ยมเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า
คุมที่ไว้กับเสื้อแบบที่ ๒, ๓ และ ๔ เป็นคัมสันดาต
เส้าเดียวกับเสื้อ

การสวมเสื้อแบบที่ ๓ และแบบที่ ๔ ให้ปล่อยชาย
เสื้อที่กระโปรงหรือกางเกง และคาดเข็มขัดตาม (๕) แบบที่ ๒ ทับเอวเสื้อ
ในโอกาสไปงานพิธี ให้ใช้เสื้อแบบที่ ๑ หรือแบบ
ที่ ๒ โดยใช้เสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีดำเงาบนกลาส สอดชายผ้า
ผูกคอไว้ภายในเสื้อได้ตามเม็ดที่สอง

ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้
ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้ายด้วย

พ.ก.เล็ก (๓) อินทรรณู ให้ใช้อินทรรณูอ่อน มีเครื่องหมาย
ตำแหน่งบนอินทรรณู ดังต่อไปนี้

ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรี มีแถบกว้าง
๓ เซนติเมตร ติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร

๑๕ ลงวันที่ ๑๕

แบบที่ ๒ กางเกงขายาว ขาตรง ไม่มีถวดยสาย
ขอบกางเกงกว้างประมาณ ๑ นิ้ว มีหรือไม่มีกระเป๋าก็ได้ มีจีบด้านหน้า
หรือด้านข้าง ไม่พับปลายขา

แบบที่ ๓ กระโปรงยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๔ กระโปรง มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ
ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ ยาวครึ่งเข้า ปลายบานเล็กน้อย

แบบที่ ๕ กระโปรงกางเกง แบบกางเกงยาวครึ่ง
เข้า มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีจีบกระທบด้าน
หน้าและด้านหลัง

(๕) เข็มขัด

ข้าราชการชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสัก
กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
ทางนอน ปลายมนกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูป
ครุฑตอนบนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายเข็มขัด
หุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการหญิง ให้ใช้เข็มขัด ๒ แบบ

แบบที่ ๑ ใช้คาดทับขอบกระโปรง โดยใช้เข็มขัด

อนโลมตามแบบข้าราชการชาย

แบบที่ ๒ ใช้คาดทับเสื้อ โดยใช้เข็มขัดผ้าสีประเภท
สักกาสเดียวกับเสื้อ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร หัวสี่เหลี่ยมผืนผ้า

✕ (๖) รองเท้า ถุงเท้า

ข้าราชการชาย ให้ใช้รองเท้านวมสำหรับสวมข้อนั่ง
หรือวัตถุเทียมหนังสีดำ หรือสนาตาล ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าเดียวกับ
รองเท้า

ข้าราชการหญิง ให้ใช้รองเท้านวมสำหรับรัดสัน
หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำหรือสนาตาลแบบเปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย
สันสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

✕ (๗) เครื่องหมายแสดงสังกัด ให้มีเครื่องหมาย
แสดงสังกัดทำด้วยโลหะโปร่งสีทองไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร ติดที่
คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง เป็นรูปดังต่อไปนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี	รูปตราราชสีห์คชสีห์
กระทรวงการคลัง	รักษารัฐธรรมนูญ
กระทรวงการต่างประเทศ	รูปตราบัวเกวียน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รูปตราพระพิรุณทรงนาค
กระทรวงคมนาคม	รูปตราพระรามทรงรถ
กระทรวงพาณิชย์	รูปตราพระวิสุกรรม
กระทรวงมหาดไทย	รูปตราราชสีห์
กระทรวงยุติธรรม	รูปตราพระศุลพักษิ
กระทรวงวิทยาศาสตร์	รูปตราปรมานุ เพ็งจักร
เทคโนโลยีและการพลังงาน	และดวงอาทิตย์

กระทรวงศึกษาธิการ	รูปตราสมาชิกรวมจักร
กระทรวงสาธารณสุข	รูปตราคบเพลิง มีปีกและม้ง พันคบเพลิง
กระทรวงอุตสาหกรรม	รูปตรานารายณ์เกษียรสมุทร
ทบวงมหาวิทยาลัย	รูปตราวชิระ
ราชบัณฑิตยสถาน	รูปตรามหามงกุฎเหนือพระขรรค์ และหนังสือ
สำนักพระราชวังและ	รูปตรามหามงกุฎและอุณาโลม
สำนักราชเลขาธิการ	
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	รูปตราคันชั่งประดิษฐ์หน้าพาน รัฐธรรมนูญ

สำหรับข้าราชการหญิง ให้คิดเครื่องหมายแสดงสังกัดทศอเบะ
ของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

✱ (๘) บ้ายช่อและตำแหน่ง

ให้มีบายช่อพัสตรา ขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕

เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร แสดงช่อตัว ช่อสกุล และช่อ
ตำแหน่งในการบริหารงานหรือช่อตำแหน่งในสายงานตามท้องที่การกลาง
บริหารงานบุคคลกำหนด ประดับทอกเสื้อเหนือกระเป๋ายาว

๒.๒ เครื่องแบบพิธีการ

๐๐๕๐ ก. เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

๐๐๐๐๐๐๐๐

ประกาศ (๑) หมวก

ข้าราชการชายให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีตุ้มโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ตุม ฝาพับหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์บนก้นสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

ข้าราชการหญิง ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบหมวกของข้าราชการชาย แต่เป็นทรงอ่อน

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขาว สายรัดคางสีทองมีตุ้มโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ตุม ฝาพับหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์บนก้นสีทองสูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

การสวมหมวก ให้สวมในโอกาสอันควร

* (๒) เสื้อ

ข้าราชการชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้ตุ้มโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ตุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนซ้ายด้วย

ข้าราชการหญิง ให้ใช้เสื้อมอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลมหรือคอบาน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนว

เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๘๖ ราชกิจจานุเบกษา ๑ มิถุนายน ๒๕๒๓

สาบอมมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และ ๕ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแบน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงือกกลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ห่อเสื้อเบื้องซ้ายด้วย

๒๓.๕๖ (๓) อินทรรณู ให้มีอินทรรณูแข่งกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พันสักรัศดาลสีดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรรณูมีลายดังนี้

ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรี บัณฑิตสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ เต็มแผ่นอินทรรณู

ข้าราชการการเมืองตำแหน่งอื่น ๆ มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตรเป็นขอบ และบัณฑิตสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรรณู ทั้งนี้ ยกเว้นข้าราชการการเมืองที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบใช้บังคับโดยเฉพาะ

ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตรเป็นขอบ และบัณฑิตสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรรณู

ข้าราชการหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาว ตัดเก๋ติดกัน
หน้า ๒ เก๋ติด และด้านหลัง ๒ เก๋ติด ยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย ใช้
กับแบบเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย
ใช้กับแบบเสื้อคอแบน

*(๕) รองเท้า ถุงเท้า

ข้าราชการชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุ
เทียมหนังสีดำชนิดผูก ถุงเท้าสีดำ

ข้าราชการหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุ
เทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐
เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ข. เครื่องแบบปกติภาคฤดูร้อน ลักษณะและส่วน

ประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่สีของหมวก ผ้าพันหมวก
หมอนสักหลาดสำหรับปักครุฑพ่าห์ เสื้อและกางเกงหรือกระโปรง เป็น
สีประเภทสีเทา

ค. เครื่องแบบครึ่งยศ ลักษณะและส่วนประกอบ

เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้ผ้า
สักหลาดหรือเส้ร่งสีดำ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ง. เครื่องแบบเต็มยศ ลักษณะและส่วนประกอบ

เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศสวมสายสะพาย

จ. เครื่องแบบสโมสร

เครื่องแบบสโมสรสำหรับข้าราชการชาย มี ๓ แบบ

คือ

(๑) เครื่องแบบสโมสร ก. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ข. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ก. เว้นแต่

เสื้อ ให้ใช้เสื้อสโมสรสีขาว ทำด้วยผ้าสักหลาดหรือเสิร์จ เบ็คอก ปาดเอว มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้อมือข้างละ ๓ ดุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ ดุม และที่บรรจบเสื้อมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ดุมคุนุ่มสายสร้อยสีทองร้อยติดกัน ประกอบด้วยเสื้อกั๊กสีขาว ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ๓ ดุม และเสื้อเชิ้ตสีขาวออกแข็งข้อมือแข็ง คอเชิ้ตเช่นเดียวกับแบบกษเสื่อผูกผ้าผูกคอสีดำ เจอนหูกระต่าย

เครื่องหมายสังกัด ให้ติดที่คอแบะของเสื้อตอนบนทั้งสองข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ในฤดูร้อน ให้ใช้กางเกงสีขาวแทนกางเกงสีดำได้

(๓) เครื่องแบบสโมสร ค. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ข. เว้นแต่เสื้อเชิ้ตออกแข็งให้ใช้เสื้อเชิ้ตคออ่อนสีขาว และเสื้อกั๊กให้ใช้แพรแถบสีเดียวกับกางเกงรัดเอว

แทน แพรแถบในส่วนกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียวกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปลายมีขอเกี่ยวติดกันในขณะคาดทางด้านหลัง

สำหรับข้าราชการหญิง ให้แต่งตามสมณนิยม

ข้อ ๓ ข้าราชการสังกัดสำนักพระราชวังและสำนักกราบทูลฯ ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนข้าราชการประเภทอื่นๆ เว้นแต่อินทรีบนของเครื่องแบบปกติเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบสโมสร ให้เพิ่มเส้นลวดสีทองคัตที่ขอบริมแถบทองด้านนอก

สำหรับข้าราชการผู้ใดที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) มหาศเล็กหลวง
- (๒) ตำรวจหลวงรักษาพระองค์
- (๓) เจ้าพนักงานพระราชพิธี
- (๔) พนักงานรถยนต์หลวง เรือยนต์หลวง

ให้แต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายตามจารีตประเพณีอันเคยมีมาในราชสำนักแต่กาลก่อนได้ในโอกาสที่สำนักพระราชวังมีคำสั่งให้แต่ง

การแต่งกายตามประเพณีดังกล่าว ให้ประดับแพรแถบหรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานตามหมายกำหนดการ

ข้อ ๔ ข้าราชการนอกประจำการ ให้ใช้เครื่องแบบเหมือนข้าราชการประจำการ เว้นแต่เครื่องหมายสังกัดให้ติดทอกเสื้อเบื้องขวา

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับ (๓) ของ ก. ของ ๒.๒ ในข้อ ๒ ข้าราชการวิสามัญและข้าราชการประเภทอื่นซึ่งไม่ได้กำหนดตำแหน่งออกเป็นระดับตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้ใช้เครื่องแบบตามกฎหมาย แต่ข้าราชการคนใดควรแต่งระดับใด ให้เป็นไปตามระเบียบซึ่งสำนักนายกรัฐมนตรีเทียบไว้

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกบัญชีอักษรรย่อชื่อจังหวัดท้ายกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๖๓ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้บัญชีอักษรรย่อชื่อจังหวัดท้ายกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับแทน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

พลเอก ป. ดิณสุตฉานนท์
นายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ

พ.ศ. ๒๕๒๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ลูกจ้างประจำมีเครื่องแบบเป็นลักษณะเดียวกัน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและประหยัด คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำ

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“เครื่องแบบ” หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลาย รวมทั้งเครื่องหมายต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายอย่างอื่น ที่ได้กำหนดให้ลูกจ้างประจำแต่ง

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๗๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

ข้อ ๖ เครื่องแบบลูกจ้างประจำ มี ๒ ชนิด คือ

๖.๑ เครื่องแบบปฏิบัติงาน

๖.๒ เครื่องแบบพธการ มี ๓ ประเภท คือ

๖.๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว

๖.๒.๒ เครื่องแบบครึ่งยศ

๖.๒.๓ เครื่องแบบเต็มยศ

ข้อ ๗ เครื่องแบบปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๗.๑ หมวก

๗.๑.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ

คือ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีประเภท
สีทึบ กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือ
วัตถุเทียมหนังสีดำคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดข้างหมวก
ข้างละ ๑ คุม ผ้าพันหมวกสีดำที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนก
ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีประเภท
สีทึบ หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ทำด้วยโลหะสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือ
ไหมสีเหลือง สูง ๔.๕ เซนติเมตร

๗.๑.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้หมวกอนุโลม
ตามหมวกของลูกจ้างประจำชาย แบบที่ ๒ แต่พับปีก

๗.๒ เสื้อ

๗.๒.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้เสื้อ
คอพับสี่ประเภทสีกากีแขนยาวรัดข้อมือ มีคُمที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม หรือ
แขนสั้น ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีสายติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะ
ห่างกันพอควร มีกระเป๋ายึดติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า เป็น
กระเป๋าสี้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางคิงกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบ
ปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม หรือเป็นกระเป๋าสี้อมีแถบกลาง
กระเป๋าด้านละใบปกกระเป๋าคือรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมกระเป๋าด้านละมุมปก
กระเป๋าคือรูปตัดพองาม ที่ปากกระเป๋าทิ้งสองข้างติดคุมข้างละหนึ่งคุม
สำหรับขัดใบปกกระเป๋าด้านละด้าน ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้า
ทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทหรณัฐเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาว
ของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่
กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับ
ตัวเสื้อ

คุมที่ใช้กับเสื้อเป็นรูปกลมแบน ทำด้วย
วัตถุหรือโลหะเดียวกับเสื้อ

๗.๒.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้เสื้อได้ ๒ แบบ
แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบเสื้อของลูกจ้าง
ประจำชาย

แบบที่ ๒ เสื้อคอแบบปล่อยเอวสีประเภท
สีกากี สีเดียวกับกระโปรงหรือกางเกง แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ผ่าอก

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๗๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

ตลอด คิดคุมทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ ๓ คุม ต่อด้านหน้าและด้านหลัง ขาวตามตัว มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มี ไขปอกกระเป๋าคิดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอแบบทั้งสองข้าง

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะประดับ แพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้ายก็ได้

๓.๓ อินทรธนู ให้ใช้อินทรธนูอ่อน มีเครื่องหมาย บนอินทรธนูสีเหลืองหรือสีทอง ตามแบบทำระเบียบ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร และมีวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร อยู่เหนือแถบบน ในกรณีมีมากกว่า ๑ แถบ ให้เว้นระยะระหว่างแถบ ๖ มิลลิเมตร และให้ประดับดังนี้

๓.๓.๑ ลูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวง การคลังกำหนดอยู่ในหมวดกิ่งฝ่อ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตรา เงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในหมวดอื่น ๆ นอกจากหมวดกิ่งฝ่อและหมวดแรงงาน และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำ ของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ แต่ไม่สูงกว่าอัตราเงินเดือน ขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ มี ๑ แถบ

๓.๓.๒ ลูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวง การคลังกำหนดอยู่ในหมวดฝ่อ หรือหมวดอื่น ๆ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ยกเว้นหมวดแรงงานและ หมวดกิ่งฝ่อ มี ๒ แถบ

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๗๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

๓.๓.๓ ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ขึ้นไป มี ๓ แถบ

สำหรับลูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังกำหนดอยู่ในหมวดแรงงานหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในหมวดอื่น ๆ และได้รับค่าจ้างไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ ไม่มีเครื่องหมายอินทรา

๓.๔ กางเกง กระโปรง

๓.๔.๑ ลูกจ้างประจำชายให้ใช้กางเกงขายาวสีประเภทสีกากี ไม่พับปลายขา

๓.๔.๒ ลูกจ้างประจำหญิงให้ใช้กระโปรงสีประเภทสีกากี ยาวปิดเข่า หรือกางเกงขายาวสีประเภทสีกากี ไม่พับปลายขา

๓.๕ เข็มขัด

๓.๕.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักสีดำ หัวเข็มขัดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน มีครุฑคูนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด

๓.๕.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักสีดำ หัวเข็มขัดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน มีครุฑคูนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด สำหรับเสื้อแบบที่ ๒ จะไม่ใช้เข็มขัดก็ได้

๓.๖ ร่องเท้า ถูงเท้า

๓.๖.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้ร่องเท้าหุ้มสันหรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ แบบเรียบไม่มีลวดลาย ถูงเท้าสีดำ

๓.๖.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้ร่องเท้าหุ้มสันหรือรัดส้น ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

๓.๗ เครื่องหมายแสดงสังกัด ให้มีรูปเครื่องหมายอนุโลมตามแบบของเครื่องแบบข้าราชการ ทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลือง ไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร

๓.๘ บายช่อและตำแหน่ง ให้ระบุ ช่อตัว ช่อสกุล และตำแหน่งด้วยตัวหนังสือสีขาวบนบายช่อ พื้นสีดำ ขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๑.๕ เซนติเมตร และให้ติดทอกเสื้อเบื้องบนด้านขวา

ข้อ ๘ ส่วนราชการใดจำเป็นต้องกำหนดเครื่องแบบปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำแตกต่างจากระเบียบนี้ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดขอทำความตกลงกับผู้รักษากฎการตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

๙.๑ หมวก

๙.๑.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก ติดที่

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๗๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

ข้างหมวกข้างละ ๑ คม ผ่าพื้นหมวกสีดำ ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์
ปักคั่นสีทอง สูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

๕.๑.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้หมวกเก็บทรง
อ่อนพับปักสีขาว สายรัดคางสีทอง มีคัมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาด
เล็กติดที่ข้างหมวก ข้างละ ๑ คม ผ่าพื้นหมวกสีดำ ที่หน้าหมวกติดตรา
ครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทอง สูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

๕.๒ เสื้อ

๕.๒.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการ
สีขาว ตามแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือน ใช้คัมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
ขนาดใหญ่ ๕ คม

๕.๒.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้เสื้อมอกคอแบบ
สีขาวแบบคอแหลมหรือคอแบน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔
ตะเข็บ ที่แนวสาบอกมีคัมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
๑.๕ เซนติเมตร ๓ คม สำหรับแบบเสื้อมอกคอแหลม และ ๕ คม
สำหรับแบบเสื้อมอกคอแบน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะ
เฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อมอกพับแขนยาวสีขาว
ผูกผ่าพื้นคอสีดำเงือกกลาสี

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพร
แถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทอกเสื้อเบื้องซ้าย หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ตามแต่โอกาส

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๑๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

๕.๓ อินทรธนู ให้ใช้อินทรธนูแข็ง ตามแบบท้ายระเบียบ
กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พันสักหลาดสีดำ มีแถบ
สีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบ มีคันสีทองลายดอกประจำยามและ
ใบเทศ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมน
ติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก และให้ประดับดังนี้

๕.๓.๑ ลูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวง
การคลังกำหนดอยู่ในหมวดกิ่งฝ่อ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของ
อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในหมวด
อื่น ๆ นอกจากหมวดกิ่งฝ่อและหมวดแรงงาน และได้รับค่าจ้างตั้งแต่
ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ แต่ไม่สูงกว่า
อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ มีลายดอกประจำยาม
และใบเทศ ๑ ข้อ

๕.๓.๒ ลูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวง
การคลังกำหนดอยู่ในหมวดฝ่อ หรือหมวดอื่น ๆ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่
อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของ
อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ยกเว้นหมวดแรงงานและหมวด
กิ่งฝ่อ มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๒ ข้อ

๕.๓.๓ ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตรา
เงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ขึ้นไป มีลายดอกประจำ
ยามและใบเทศ ๓ ข้อ

๕.๔ กางเกง กระโปรง

๕.๔.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้กางเกงขายาว สีขาวไม่พับปลายขา

๕.๔.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาว ตัดเก้ดด้านหน้า ๒ เก้ด และด้านหลัง ๒ เก้ด ยาวปิดเข้า ปลายบาน เล็กน้อย ใช้กับแบบเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อย ใช้กับเสื้อคอบาน

๕.๕ รองเท้า ถุงเท้า

๕.๕.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้น หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำชนิดผูก แบบเรียบไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีดำ

๕.๕.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้น หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ แบบปิดปลายเท้า ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ไม่มีลวดลาย ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

๕.๖ เครื่องหมายแสดงสังกัด ให้มีเครื่องหมายแสดง สังกัดทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง ไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร ตามข้อ ๑.๗ ติดท่อนเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง

ข้อ ๑๐ เครื่องแบบครึ่งยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้ผ้าสีดำ ประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

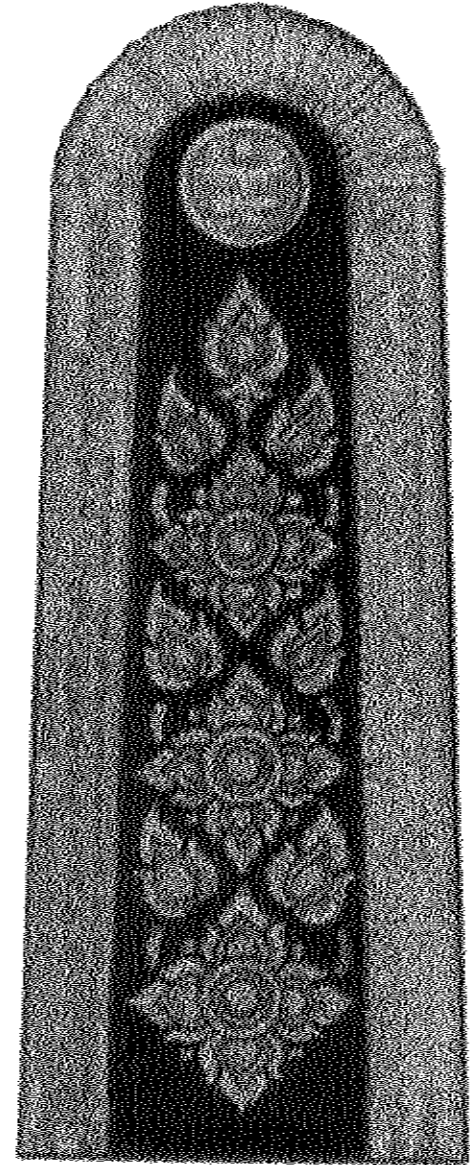
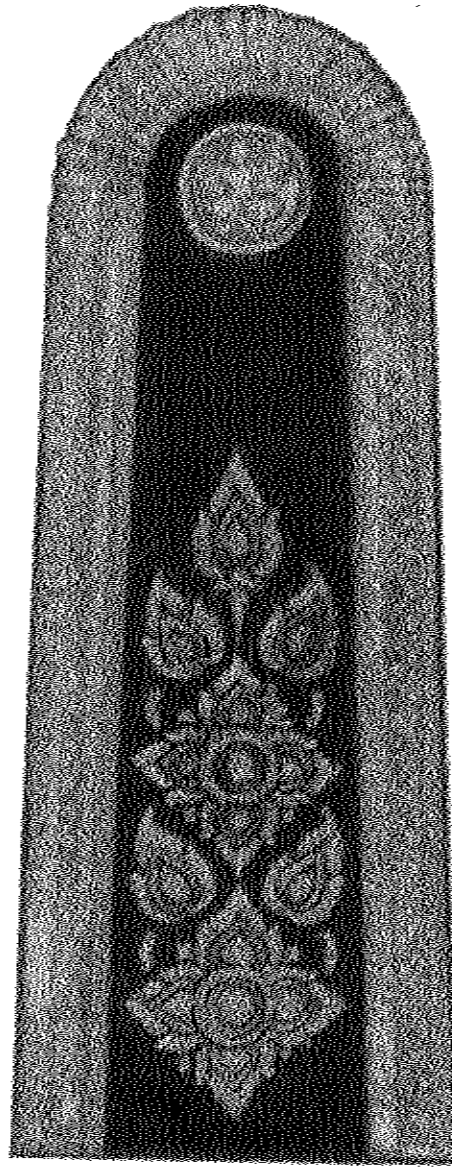
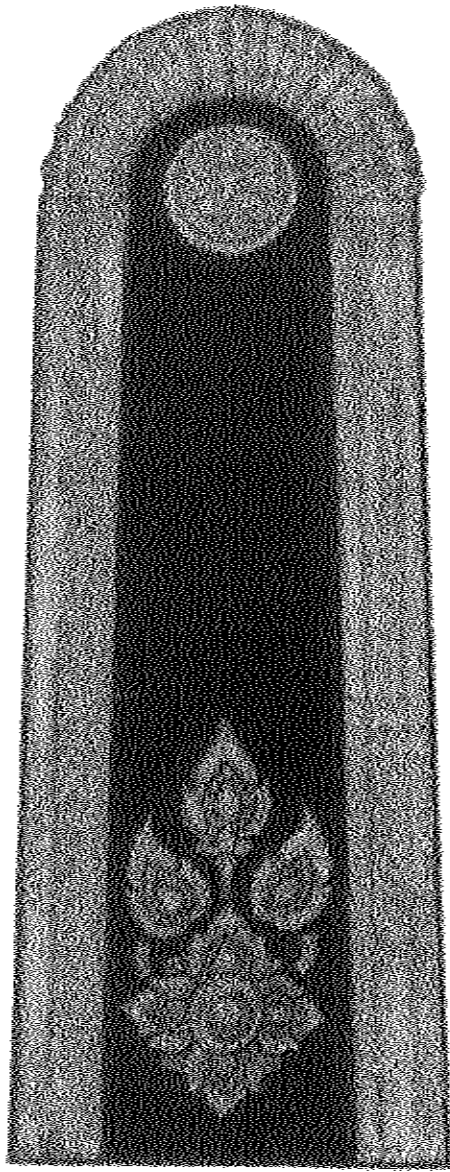
ข้อ ๑๑ เครื่องแบบเต็มยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๗๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๗

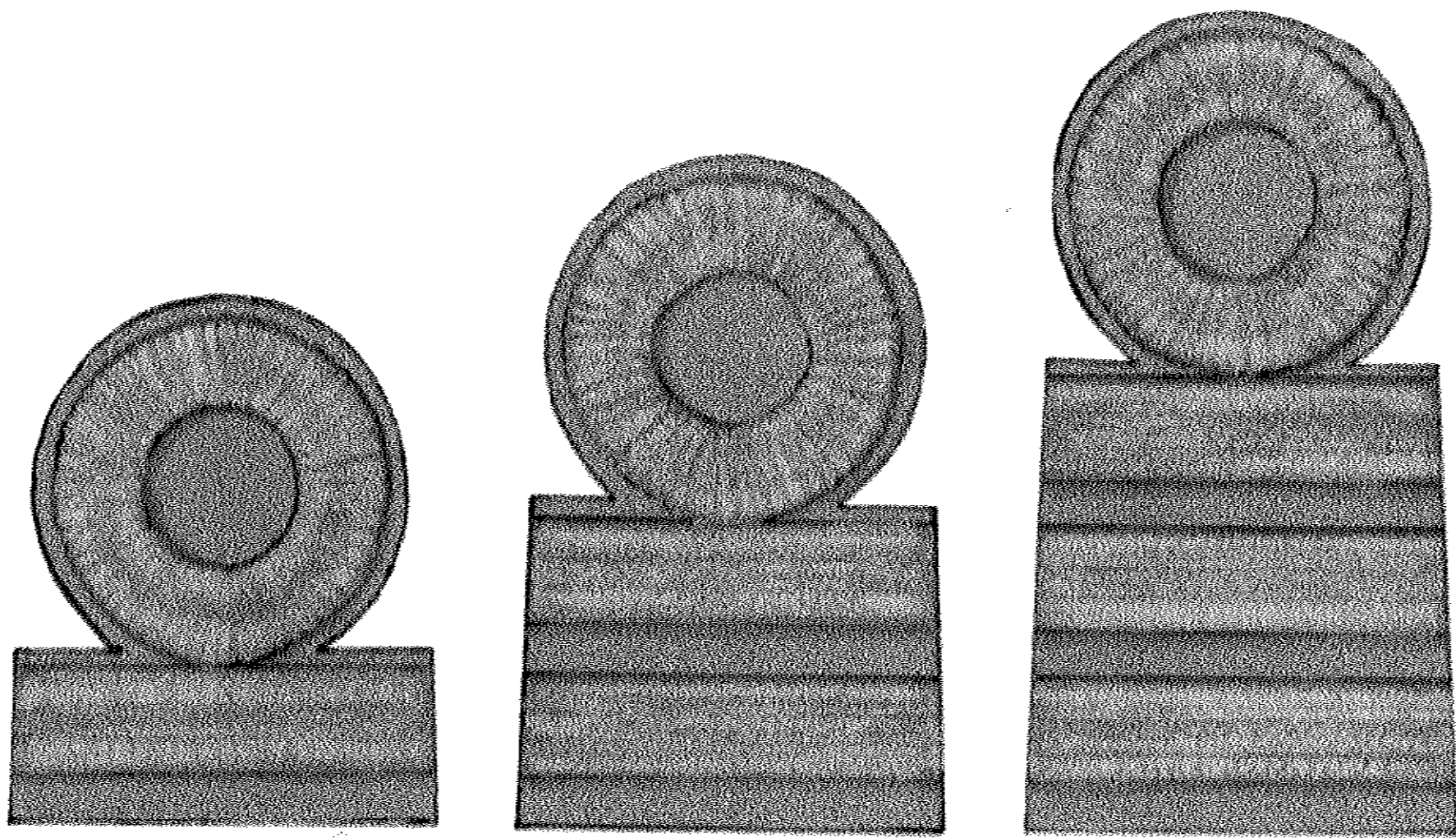
ข้อ ๑๒ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และ
ให้มีอำนาจและความวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗

พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร
รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
นายกรัฐมนตรี

มณีนพคุณ

แบบอินทรนุอน

ประกาศสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง การแต่งกายและเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการ
ในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โดยที่สมควรกำหนดการแต่งกายและเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำหรับใช้แต่งในการปฏิบัติงาน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดการแต่งกายและเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดังนี้

ข้อ ๑ การแต่งกายในการปฏิบัติงาน ให้พนักงานราชการสวมเครื่องแบบปกติ เว้นแต่หัวหน้าหน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป แล้วแต่กรณี ซึ่งพนักงานราชการนั้นสังกัดอยู่จะกำหนดให้แต่งกายอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร แต่ต้องเป็นชุดสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ข้อ ๒ เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

๒.๑ หมวก

๒.๑.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ คือ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีประเภทสีกากี กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ มีตุ้มโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวก ข้างละ ๑ ตุ้ม ผ่าพื้นหมวกสีดำที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนก ทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีประเภทสีกากี หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ทำด้วยโลหะสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลือง สูง ๔.๕ เซนติเมตร

๒.๑.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้หมวกอนุโลมตามหมวกของพนักงานราชการชาย แบบที่ ๒ แต่พับปีก

พนักงานราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ ให้ใช้ผ้าคลุมศีรษะสีประเภทสีกากีหรือสีกลมกลืนกับเสื้อ กระโปรง หรือกางเกง โดยให้คลุมศีรษะทั้งหมดยกเว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะด้านข้างยาวถึงบ่า ด้านหน้ายาวถึงระดับหน้าอก ขอบผ้าคลุมเย็บเรียบ ในกรณีที่มีการสวมหมวกให้สวมหมวกทับผ้าคลุมศีรษะ

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

๒.๒ เสื้อ

๒.๒.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้เสื้อคอพับสีประเภทสีกากีแขนยาวรัดข้อมือ มีตุ้มที่ข้อมือข้างละ ๑ ตุ้ม หรือแขนสั้น ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีسابติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๕ ตุ้ม ระยะห่างกัน

พอควร มีกระเป่าเย็บติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางดิ่งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป่ารูปมนชายกลางแหลม หรือเป็นกระเป่าเสื้อชนิดไม่มีแถบกลางกระเป่าและใบปกกระเป่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมกระเป่าและมุมปกกระเป่าเป็นรูปตัดพองาม ที่ปากกระเป่าทั้งสองข้างติดมุมข้างละหนึ่งมุมสำหรับขัดใบปกกระเป่า ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทราวุธเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของป่าเย็บติดกับเสื้อเหนือป่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดมุมติดกับตัวเสื้อ

ดุมที่ใช้กับเสื้อเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัตถุหรือโลหะเดียวกับเสื้อ

๒.๒.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้เสื้อได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบเสื้อของพนักงานราชการชาย

แบบที่ ๒ เสื้อคอแบบปล่อยเอวสีประเภทสีทากี สีเดียวกับกระโปรงหรือกางเกง แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ผ่าอกตลอด ติดดุมทำด้วยวัตถุเดียวกับเสื้อ ๓ ดุม ต่อด้านหน้าและด้านหลังยาวตามตัว มีกระเป่าล่างข้างละ ๑ กระเป่า เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป่า ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอแบบทั้งสองข้าง

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้ายก็ได้

๒.๓ อินทราวุธ ให้ใช้อินทราวุธอ่อน มีเครื่องหมายบนอินทราวุธดังนี้

๒.๓.๑ พนักงานราชการทั่วไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ

๒.๓.๒ พนักงานราชการพิเศษ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ

แถบบดกล้าวให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบบดให้ติดตามขวางที่ต้นอินทราวุธ แถบแรกห่างจากต้นอินทราวุธ ๕ มิลลิเมตร และแถบบดต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร ทั้งนี้ ตามแบบท่ายประกาศนี้

๒.๔ กางเกง กระโปรง

๒.๔.๑ พนักงานราชการชายให้ใช้กางเกงขายาวสีประเภทสีทากี ไม่พับปลายขา

๒.๔.๒ พนักงานราชการหญิงให้ใช้กระโปรงสีประเภทสีทากี ยาวปิดเข่า หรือกางเกงขายาวสีประเภทสีทากี ไม่พับปลายขา

พนักงานราชการหญิงมุสลิม หากจะใช้กระโปรงจะให้ยาวคลุมข้อเท้าก็ได้

๒.๕ เข็มขัด

๒.๕.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักสีดำ หัวเข็มขัดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน มีครุฑพาว์อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด

๒.๕.๒ พนักงานราชการหญิง ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังหรือด้ายถักสีดำ หัวเข็มขัดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน มีครุฑพาว์อยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด สำหรับเสื้อแบบที่ ๒ จะไม่ใช้เข็มขัดก็ได้

๒.๖ รองเท้า ถุงเท้า

๒.๖.๑ พนักงานราชการชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ แบบเรียบไม่มีสวดสลาย ถุงเท้าสีดำ

๒.๖.๒ พนักงนรชกรหณง ใหใชรอนทหุ่มนันหรือรตสน ทหุ่ดวหนงหรือวตุ เทียมหนงสีดห ไมม่ลวดลาย สันสูงไมเกิน ๑๐ เซนติเมตร

๒.๗ เครื่องหมายแสดงสังกัด ใหม่เครื่องหมายแสดงสังกัดของส้านกนยกรัฐมนตรี ทหุ่ดวโลหะโปร่งสีทองไมม่ขอบ สูง ๒ เซนติเมตร ติดที่คอเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้าง เป็นรูปตรารชสีหคชสีห รัชการัฐธรรมนูญ

๒.๘ ป้ายชื่อและตำแหน่ง ใหระบุชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งด้วยตัวหนังสือสีขาว บนป้ายชื่อพื้นสีดห ขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไมเกิน ๗.๕ เซนติเมตร และใหติดที่อกเสื้อเบื้องบนด้านขวา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

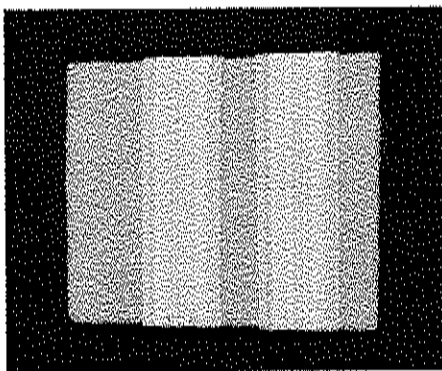
(ลงชื่อ)

ธงทอง จันทรางศุ

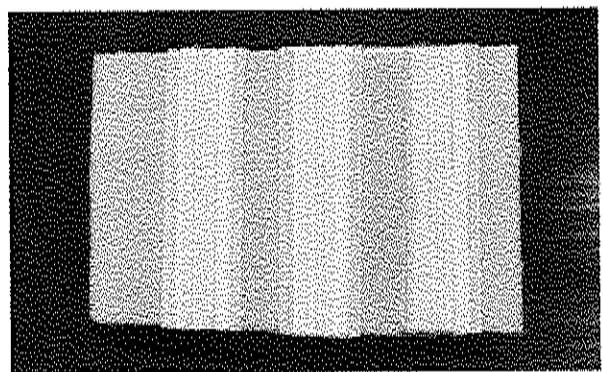
(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)

ปลัดส้านกนยกรัฐมนตรี

แบบอินทรีธนแบบท้าย
ประกาศสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง การแต่งกายและเครื่องแบบปกติของพนักงานราชการ
ในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

พนักงานราชการทั่วไป

พนักงานราชการพิเศษ

อินทรีธน ให้ใช้อินทรีธนอ่อน มีเครื่องหมายบนอินทรีธนดังนี้
๑. พนักงานราชการทั่วไป มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ
๒. พนักงานราชการพิเศษ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๓ แถบ
แถบบังคับให้ใช้สีเหลืองหรือสีทอง การติดแถบบังคับให้ติดตามขวางที่ต้นอินทรีธน
แถบบังคับห่างจากต้นอินทรีธน ๕ มิลลิเมตร และแถบบังคับไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร